

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Ngwĩka Atĩa Nĩguo Honokio? — Gũtũũria Nakuo · Maandĩko ma KJV marĩ na Nomba cia Strong's

GŨTŨŨRIA ŪRIA ŪRETWO · KUGERERA NA NGAI — GWACAMBARA, GŨTHIĨ, GŨTHEKA, KŪRIKIA

Ndĩrabatire Gwĩka Atĩa Nĩguo Ndĩhonoke — Mũsingĩ

KIAMBĪRĪRIA

Kũhonokio nĩ mũthiire mbere ya ũndũ ũngĩ o wothe. Kaana gatiigaga gũthiĩ na magũrũ mũthenya ũmwe. Mbere nĩgũkurĩrũkania gakuraga. Thuutha ũcio ithe akanyiita moko make, akamũruta makinya ma mbere. Thuutha ũcio kaana gathiiaga karĩ kanyĩitanĩrwo mwene. Thuutha ũcio gakũraga, na gagateng'era. Ūrĩa ũteng'eraga wega ateng'eraga ihenya. Ihenya nĩ na mũthia. Mũthiaini-inĩ nĩ kũrĩ thũmbĩ ĩetereire. Mũthiire na Ngai nĩ ũguo. Mathomo ma Mũthingi maacokirie kũria kĩria kĩnene, na macokio macio maarĩ o macokio ma atũmwo o ene: wĩtikie, wĩrire, ũbatithio thĩinĩ wa rĩitwa rĩa Jesũ Kristũ, wamũkĩre kĩheo kĩa Roho Mũtheru, na ũcooke wathĩ na mbere, ũikare, na ũkirĩrĩrie nginya mũthia. Mathomo maya makĩambĩrĩria harĩa macokio macio matuĩkaga mūtũrĩre wa muoyo. Kiugo gĩa Kĩngiriki gĩa saved nĩ sozo (G4982, to save), kĩria gĩaũrĩtwo atĩ nĩ kũhatũra, kũgitĩra, na gũtũma mũndũ akorwo mũgima. Kiugo gĩa Kĩngiriki gĩa salvation nĩ soteria (G4991, salvation), kĩria kiugĩte kũhonokio na ũgitĩri. Kiugo gĩa tene gĩa Kĩhibirania nĩ yesuwah (H3444, salvation), naguo rĩitwa rĩa Jesũ rĩkoretwo na kiugo kũu o thĩinĩ warĩ. Nĩ ũndũ ũcio ũhonokio ti ihinda rĩmwe. Nĩ Ngai akĩhonokia mũndũ kuuma mehia-inĩ na gĩkuũ-inĩ, agacooka agathĩ na mũndũ ũcio njĩra yothe nginya mũciĩ. Mathomo maya nĩmakuuaga ũhonokio njĩra-inĩ yothe: ũrĩa mũthiire wa kũhonoka wambagĩrĩria harĩ kaana kaarĩ-mũciare ka Ngai, ũrĩa wagĩrĩrwo gwĩkwo na ũhonokio mũthenya o mũthenya, ũrĩa wagĩrĩrwo kwĩneana ta mũthigari thĩinĩ wa mbũtũ ya Ngai, na ũrĩa wagĩrĩrwo gũkirĩrĩria nginya mũthia, harĩa thũmbĩ ya muoyo ĩgĩtwo.

ITHIRANGI ITATU CIA MAKĪRIA MONERO ŪRŪ:

1. Mūtũũrĩre wa ũhonokio wambagĩrĩria atĩa, na mũndũ aciarwo atĩa thĩinĩ wa famili ya Ngai?
2. Mũndũ akĩrĩkia kũgĩa na ũhonokio-rĩ, agĩrĩrwo nĩ gwĩka atĩa naguo o mũthenya?
3. Kũhanyũka kũu kũthiraga atĩa, na nĩ kĩĩ kĩgĩtwo nĩ ũrĩa ũkirĩrĩrie nginya mũico?

I. GŪTHIĨ NA MARU — ŪRĪA GŪTHIĨ KWA ŪRĪA WĪHONOKĪTIE KWAMBĪRĪIAGA

(Meciiria makwa mwene — mŭthiĩre wothe wambagĩrĩria na thĩ. Kaana kaarĩ karĩ karũgamu gatirũgaga, gakuuagwo, gakarĩraga, na gakanyua iria nginya gakũre. Bibilia ihũthagĩra mũhianĩre ũyũ o na kũrĩ mũndũ ũrĩa wathikĩre Ũhoro-Mwega hĩndĩ ĩnĩ, nĩ ũndũ ũcio ambĩrĩria na thĩ, ambĩrĩria kanĩni, na ambĩrĩria.)

A. Atũmwo 2:38 Nake Petero akĩmacookeria atĩrĩ, “Mwĩrirei na mũbatithio mũndũ o mũndũ thĩĩnĩ wa rĩĩtwa rĩa Jesũ Kristũ, nĩguo mũrekerwo mehia manyu. Na inyuĩ nĩ mũkwamũkĩra kĩheo kĩa Roho Mũtheru. **[G907 baptizo ■] [G3340 metanoeo ■]**

ĨRIRIINI + MŪBATITHIO O ŪMWE WANYU NA RĨITWA RĨA JESU KRISTO → NĪMŪKWĪGWATA IHEO RĨA ROHO MŪTHERU.

(Meciiria makwa mwene — rĩrĩ nĩ mũrango wa mŭthiĩre wothe, na nĩ rĩa mbere kuma harĩ mĩrango ĩtatũ tu ĩrĩa wĩruta ũyũ ũrũgamĩtie kuma Mũthingi-inĩ. Mũthingi nĩwahingũrĩre mũrango ũyũ biũ. Maũndũ marĩa mothe marĩ mũhuro nĩmo marehaga thutha wa mũndũ gũtoonya na kũu.)

B. Aroma 6:17 No Ngai arocookerio ngaatho, tondũ o na gũtuĩka inyuĩ mwarĩ ngombo cia mehia-rĩ, rĩu nĩmwathikĩre na ngoro yothe ũrutani ũrĩa mwehokeyrwo. **[G5179 tupos ■] [G5219 hupakouo ■]** (18) Inyuĩ nĩmũrikĩtie kuohorwo mũkoima mehia-inĩ, mũgacooka gũtuĩka ngombo cia ũthingu.

NĪMWĪIGUITHITE NGORO-INĨ ŪNDŪ ŪRIA WA ŪRUTANI → MWOHORORWO KUUMA MEHIA-INĨ + MŪGĪTUĨKA ANDŪ A ŪTHINGU.

C. Jakubu 1:18 Nĩwe watũciarire nĩ kwenda na ũndũ wa ũhoro-ũrĩa-wa-ma, nĩguo tũtuĩke ta maciaro ma mbere ma indo ciothe iria ombire.

NĪWE WATŪCIARIRE NĪ KWENDA NA ŪNDŪ WA ŪHORO-ŪRĨA-WA-MA → NĪGUO TŪTUĨKE TA MACIARO MA MBERE MA INDO CIOTHE IRIA OMBIRE.

D. 1 Petero 1:23 Nĩgũkorwo nĩmũciarĩtwo rĩngĩ, no mũticiarĩtwo kuuma kũrĩ mbeũ ĩrĩa ĩbuthaga, no nĩ ĩrĩa ĩtarĩ ya kũbutha, na ũndũ wa kiugo kĩa Ngai kĩrĩa kĩrĩ muoyo na gĩtũũraga tene na tene.

[G3306 meno ■] [G313 anagennao ■]

NĪGŪKORWO NĪMŪCIARĨTWO RĨNGĨ, NO MŪTICIARĨTWO KUUMA KŪRĨ MBEŪ ĨRĨA ĨBUTHAGA, NO NĪ ĨRĨA ĨTARĨ YA KŪBUTHA → NA ŪNDŪ WA KIUGO KĨA NGAI KĨRĨA KĨRĨ MUOYO NA GĪTŪŪRAGA TENE NA TENE.

(Meciiria makwa - rora G313, na Strong's yugaga atĩ anagennao nĩ gũciarwo rĩngĩ. Gũciarwo rĩngĩ nĩ gũciarwo kwa ma, na mbeũ ya gũciarwo kũu nĩ kiugo kĩa Ngai. Mbeũ ĩyo ndĩkoragwo na ũbutha, nĩ ũndũ ũcio gũciarwo kũrĩa ĩrehaga nĩgũtũũraga nginya tene na tene.)

E. 1 Petero 2:2 Na mũtuĩke ta tũkenge mwĩriragĩrie iria rĩrĩa rĩega rĩa kĩĩroho, nĩgeetha rĩmũkũragie ũhonokio-inĩ wanyu **[G837 auxano ■] [G1051 gala ■]**

TA TWANA TWA IGĪACIARWO + MWĪRIRĪRIE IRIA RĨA NGORO YA KIUGO → NĪGUO MŪKŪRE NĪRĪO.

F. Agalatia 4:6 Tondũ inyuĩ mũrĩ ciana ciake-rĩ, Ngai nĩatũmire Roho wa Mũriũ ngoro-inĩ ciitũ, o we Roho ũrĩa wĩtanaga ũkiugaga atĩrĩ, “Abba, Baba.” **[G5 Abba ■]**

TONDŪ INYUĨ MŪRĨ CIANA CIAKE-RĨ → NGAI NĪATŪMIRE ROHO WA MŪRIŪ NGORO-INĨ CIITŪ, O WE ROHO ŪRĨA WĪTANAGA ŪKIUGAGA ATĨRĨ, “ABBA, BABA.”

G. Aroma 8:15 Nĩgũkorwo mũtiaheirwo roho wa kũmũtua ngombo rĩngĩ nĩguo mwĩtigagĩre, no mwaheirwo Roho wa kũmũtua ciana ciake cia kwĩrererwo. Na nĩguo ũtũmaga twanĩrĩre tũkoiga atĩrĩ, “Abba, Baba.” **[G5206 huiiothesia ■]** (16) Roho Mũtheru we mwene nĩwe mũira hamwe na maroho maitũ atĩ ithuĩ tũrĩ ciana cia Ngai.

NĪMWAMŪKĪRIE ROHO WA KŪRŪGAMĪRĪRWO TA CIANA, ŪRĨA TŪKAYAGĨRA ATĨRĨ, ABA, BABA → ROHO WE MWENE NĪAHEANAGA ŪIRA HAMWE NA ROHO WITŪ, ATĨ ITHUĨ TŪRĨ CIANA CIA NGAI.

(Meciiria makwa mwene — mũgambo wa mbere wa kaana nĩ kĩrĩro, na Roho Mũtheru nĩaheaga kaana kau kaerũ ka Ngai kĩrĩro kũu kĩa mbere, gĩgĩkaya “Aba, Baba”. Aba nĩ kiugo kĩnĩni kĩa kaana kanĩni gagĩtambũrũkia moko kũrĩ ithe. Nĩ ũndũ ũcio ihooya rĩa mbere rĩa mŭthiĩre wa ũhonokio no nginya rĩgĩe wa ma, ti riraihu.)

H. Isaia 46:3 “Atĩrĩrĩ, ta thikĩrĩriai, inyuĩ nyũmba ya Jakubu, inyuothe matigari ma nyũmba ya Isiraeli, o inyuĩ arĩa ndũire nditikĩte kuuma rĩrĩa mwarĩ nda cia manyina manyu, na ngatũũra ndĩmũkuuĩte kuuma rĩrĩa mwaciarirwo. **[H4422 malat ■] [H5375 nasa ■]** (4) O na ũkũrũ-inĩ wanyu, no nĩ, o na rĩrĩa

mũgaakorwo mũrĩ na mbuĩ, nĩ nĩ nĩ ngũmũtũũria muoyo. Nĩ nĩ ndaamũũmbire, na nĩ nĩ ngũtũũra ndĩmũkuuaga, ĩ ti-itherũ nĩ nĩ ngũmũtũũria muoyo na ndĩmũhonokagie.

MWAKUUİTWO Nİ Nİ KUUMA NDA + MŪGİKUO KUUMA NDA YA MAITŪGUO → O NA NGINYA ŪKŪRŪ-INİ WANYU, NO Nİ ŪCIO, NA NİNGAMŪKUUA, NA NİNGAMŪTEITHŪRA.

(Meciiria makwa nĩ mwene — haha Ngai arĩ kwaria ta ūrĩa ūkuuaga mwana. Nĩakuĩrire Isiraeli kuuma nda nginya ūkũrũ. Hinya ūrĩa ūkuuaga mwĩtikia mũnini o hĩndĩ ya ikinya rĩa mbere, no guo ūkuuaga mwĩtikia mũkũrũ o hĩndĩ ya ikinya rĩa mũico.)

MWONO ŪNDUİRE, KİONA KİRİA KİMWE — SAMARIA, WERŪ-INI, NA MŪCII WA KORINELIO

I. Atũmwo 8:12 No rĩrĩa meetĩkirie Filipu akĩhunja Ūhoro-ũrĩa-Mwega wa ūthamaki wa Ngai na wa rĩitwa rĩa Jesũ Kristũ-rĩ, makĩbatithio, arũme o hamwe na andũ-a-nja. **[G907 baptizo ■]**

NİMETİKİTIE FILIPI ARİA MOIRAGA MİBANGO İKONERANE NA ŪTHAMAKI WA NGAI → NİMABATITHİO, ARŪME NA ATUMIA.

J. Atũmwo 8:36 Na marĩ njĩra-inĩ magĩthĩ-rĩ, magĩkinya handũ haarĩ na maaĩ, nake mũndũ ūcio warĩ mũhakũre akĩmwĩra atĩrĩ, “Ta rora, maaĩ nĩmo maya. Nĩ kĩĩ kĩngĩgĩria mbatithio?” (37) (Nake Filipu akiuga atĩrĩ, “Ūngĩĩtikia na ngoro yaku yothe, no ūbatithio.” Nake agĩcookia atĩrĩ, “Nĩnjĩtikĩtie atĩ Jesũ Kristũ nĩwe Mũrũ wa Ngai.”) (38) Nake agĩathana ngaari ĩyo ya mbarathi ĩrũgame. Hĩndĩ ĩyo Filipu na mũndũ ūcio mũhakũre magĩkũrũka, magĩtoonya maaĩ-inĩ, nake Filipu akĩmũbatithia. (39) Na rĩrĩa moimĩrire maaĩ-inĩ, Roho wa Mwathani o rĩmwe akĩoya Filipu, akĩmweheria, nake mũndũ ūcio mũhakũre akĩaga kũmuona rĩngĩ, no agĩthĩ na mbere na rũgendo akenete.

TA RORA, HAHA Nİ MAAİ; Nİ Kİİ KİNGİGIRIA KŪBATITHIO? → MAGİKŪRŪKA EERİ MAAİ-INİ + AKİMŪBATITHIA → AGİTHİİ NA NJİRA YAKE AGİKENAGA.

K. Atũmwo 10:47 “Harĩ mũndũ ūngĩgĩria andũ aya mabatithio na maaĩ? Andũ aya nĩmamũkĩra Roho Mũtheru o ta ithuĩ.” **[G907 baptizo ■]** (48) Nĩ ūndũ ūcio agĩathana mabatithio thĩinĩ wa rĩitwa rĩa Jesũ Kristũ. Magĩcooka makĩũria Petero aikaranie nao ihinda rĩa mĩthenya mĩnini.

Nİ KŪRİ MŪNDŪ ŪNGİGIRİRİRIA MAAİ, ATİ ACIO MATIGABATITHIO? → AATHANIRE MABATITHIO THİINİ WA RİITWA RİA MWATHANI.

(Mawoni makwa mwene — maũndũ matatũ, ikundi ithatũ, mũrango ūmwe. Samaria itũũra rĩothe nĩrĩguĩte na rĩgĩathĩkĩra, njĩra-inĩ ya werũ mũgendi ūmwe nĩaiguĩte na agĩathĩkĩra, na nyũmba-inĩ ya Korinelio famili ya andũ-a-Ndũrĩrĩ nĩyaiguĩte na ĩgĩathĩkĩra. Mũgendi ūcio agĩcooka "agĩthĩ na njĩra yake akenete", nĩ ūndũ ūcio mũtĩnyi wa ūrĩa ūhonokete wambagĩrĩria na gĩkeno.)

II. GŪTHİİ NA MBERE — ŪRİA WAGİRİRWO Nİ GWİKA NA ŪHONOKIO O MŪTHENYA

(Meciiria makwa mwene — kaana nĩ kũrũgamĩte na magũrũ, na rĩu nĩ ihinda rĩa gũthĩ na magũrũ. Ūhonokio nĩ njĩra ya gũthĩ o mũthenya, ti kĩgĩũna gĩa kũiga ithandũkũ-inĩ na kũrora hĩndĩ na hĩndĩ. Kanitha wa mbere watũũrire ūguo o mũthenya, na ciugo cia ihinda rĩrĩ nĩ ūira wa ūguo: gũthĩ na mbere, gũthĩ na magũrũ, kũruta wĩra, kũiga, gwĩcũũrania, gũkũra.)

A. Atũmwo 2:42 Nao nĩmerutĩre kũgwatĩria ūrutani wa atũmwo, na ngwatanĩro-inĩ, na ūhoro-inĩ wa kwenyũrana mũgate, na kũhooya. **[G4342 proskartereo ■]**

MAATHİAGA NA WİAMBİRİRU ŪNDŪ-INİ WA ŪRUTANI WA ATŪMWO + ŪMOI + ŪGAYANIRE WA MŪGATE + MAHOYA.

(Meciiria makwa mwene — ūyũ nĩguo mũhari wa keerĩ wa mĩhari ĩtatũ ĩrĩa yakuuĩtwo kuuma Mũthingi-inĩ, na nĩguo mũthiũrũko wa o mũthenya wa ihinda rĩothe rĩa gũthĩ na mbere. Strong's yugaga atĩ proskartereo (G4342, gũthĩ na mbere na kwĩrutanĩria) nĩ kwĩheana hĩndĩ ciothe kũrĩ ūndũ ūmwe. Kanitha wa mbere ndwacangaga maũndũ maya mana no nĩmatũũraga marĩ thĩinĩ wamo.)

B. Akolosai 2:6 Nĩ ūndũ ūcio-rĩ, o ta ūrĩa mwamũkĩrire Kristũ Jesũ arĩ Mwathani, thĩĩ na mbere gũtũũra thĩinĩ wake **[G950 bebaioo ■]** **[G4492 rhizoo ■]** (7) mũhaandĩtwo na mũgaakwo thĩinĩ wake, na mũkĩongagĩrĩtwo hinya thĩinĩ wa wĩtikio o ta ūrĩa mwarutirwo, na mũkĩrĩrĩre gũcookia ngaatho.

TA ŪRİA MWETİKİRİRE KRISTO JESŪ MWATHANI, ŪGUO NOGUO MŪGİRİRWO Nİ GŪTHİİ MŪGERAGİRE THİINİ WAKE → MŪRİ NA MİRİ, NA MWAKİTWO THİINİ WAKE, NA MŪRŪMİTIO THİINİ WA WİTİKIO.

C. Afilipi 2:12 Nĩ ũndũ ũcio, arata akwa endwa-rĩ, o ta ũrĩa mĩtũire mwathĩkaga, na to rĩrĩa ndaari hamwe na inyuĩ, no makĩria rĩu itari hamwe na inyuĩ-rĩ, thiĩ na mbere kũrutĩra ũhonokio wanyu wĩra, mũgĩtigagĩra na mũkĩinainaga **[G1754 energeo ■] [G2716 katergazomai ■]** (13) nĩgũkorwo nĩ Ngai ũrutaga wĩra thiĩnĩ wanyu agatũma mwende gwĩkaga maũndũ make kũringana na wendi wake mwega.

RUTAGA WĨRA NA ŪHONOKIO WANYU MWENE MWITIGIRAGA NA MŪINAINAGA → NĨ NGAI ŪRĨA ŪGĨAGĨRA WĨRA THĨINĨ WANYU, ANEGA MWENDE NA MWĨKE.

(Meciria makwa nĩ mwene — nĩwe ũrutaga wĩra wa kwaneana kũrĩa Ngai arutaga thiĩnĩ waku, na Strong ĩroiga atĩ katergazomai (G2716, kũrutithia wĩra nginya mũico) nĩ kuuga gũtwara ũndũ nginya mũthia wagu. Ūhonokio nĩ kĩheo kĩa Ngai, kĩheanĩtwo na wega-inĩ wake, na wega-inĩ ũcio nĩ kuuga ũtugi ũrĩa mũndũ atagĩrĩrwo nĩgũtuĩka nao. Wĩra ũcio ndũgũraga kĩheo kũu, no nĩguo ũtũmaga kĩnũke, o ta mbeũ ĩrĩa ĩheanĩtwo o kĩambĩrĩria no ĩrabatario kũhaandwo, kũhũragio maaĩ, na kũgethwo hĩndĩ ya magetha.)

D. Aroma 6:11 O na inyuĩ, o ũndũ ũmwe mwĩonagei atĩ nĩmũkuĩte ũhoru-inĩ wa mehia, na atĩ mũtũũraga muoyo mũrĩ ngwatanĩro na Ngai thiĩnĩ wa Kristũ Jesũ. **[G3049 logizomai ■]**

O NA INYUĨ, O ŪNDŮ ŪMWE MWĨONAGEI ATĨ NĨMŪKUĨTE ŪHORU-INĨ WA MEHIA → NA ATĨ MŪTŪŪRAGA MUOYO MŪRĨ NGWATANĨRO NA NGAI THĨINĨ WA KRISTŮ JESŮ.

E. Luka 8:15 No rĩrĩ, mbeũ iria ciagũire tĩĩri-inĩ ũrĩa mũnoru nĩ andũ arĩa maiguaga ũhoru marĩ na ngoro ya ma na njega, makaũtũũria, na nĩ ũndũ wa gũkirĩrĩria, magaciaraga maciaro.

[G2722 katecho ■]

NGORO NJEGA NA NDIRIRI + MAAIGUA KIUGO, MAGATHII NA MBERE MAGATHIIRE → MACIARA MATUNDA MAKIRIRIRIAGA.

F. Thaburi 1:2 No rĩrĩ, nĩ watho wa Jehova akenagĩra, na agecũũranagia ũhoru wa watho wake kũrĩ mũthenya kana ũtukũ. **[H1897 hagah ■]** (3) Mũndũ ũcio ahaana ta mũtĩ mũhaande tũmĩtaro-inĩ twa maaĩ, nago ũciaraga maciaro maguo hĩndĩ ya mo yakinya, namo mathangũ maguo matihooaha. Na rĩrĩ, ũndũ o wothe ekaga nĩũgaacagĩra.

GĨKENO GĨAKE KĨRĨ THĨINĨ WA WATHO WA MWATHANI + NA THĨINĨ WA WATHO WAKE ECIIRAGIA MŪTHENYA NA ŪTUKŮ → AHAANAINA TA MŪTĨ ŪHAANDITWO HAKUHĨ NA TŪRŪŪ TWA MAAĨ.

G. Joshua 1:8 Ciugo cia Ibuku rĩrĩrĩ rĩa Watho itikanatige kwario nĩ kanua gaku; no wĩcũũranagie ũhoru warĩ mũthenya na ũtukũ, nĩgeetha ũmenyagĩrĩre gwĩka maũndũ marĩa mothe maandĩkitwo thiĩnĩ warĩ. Hĩndĩ ĩyo nĩ ũkaagaacĩra, na ũgĩe na ũhootani. **[H1897 hagah ■]**

IBUKU RĨRĨA RĨA WATHO RITIKANOIME KANUA GAKU + WICŪŪRANAGIE ŪHORU WAYO MŪTHENYA NA ŪTUKŮ → HĨNDĨ İYO NİŪKŪGAACİRA NJİRA-INİ YAKU.

(Meciria makwa nĩ mwene — kũrĩ Joshua Ngai oigire, wĩcũũranagie ibuku rĩu mũthenya na ũtukũ, na thaburi yugaga atĩ mũndũ ũrĩa mũrathime na ũrĩa wĩcũũranagia mũthenya na ũtukũ ahaanaine na mũtĩ mũhaandĩtwo hakuhĩ na tũrũũ twa maaĩ. Strong ĩroiga atĩ hagah (H1897, gwĩcũũrania) nĩ kuuga gũcuucuuria kana kwaria na mũgambo mũnini. Nĩ ũndũ ũcio kiugo gĩtigathomagwo na maitho oiki, no gĩtigagio kanua-inĩ, rũciĩnĩ na hwaĩ-inĩ, nginya kĩgĩe na mĩri thiĩnĩ wa mũndũ.)

H. 1 Johana 1:7 No tũngĩthiĩ na ũtheri, o ta ũrĩa we arĩ ũtheri-inĩ, tũrĩ na ngwatanĩro mũndũ na ũrĩa ũngĩ, nayo thakame ya Jesũ, Mũrũ wake, nĩtũtheragia, tũgathirwo nĩ mehia mothe.

[G2511 katharizo ■]

TWATHIİ ŪTHERI-INİ, O TA ŪRĨA NGAI ARİ ŪTHERI-INİ → TŪRİ NA NGWATANİRO TŪRİ NA MŪNDŮ NA ŪRĨA ŪNGİ + NA THAKAME YA JESŮ KRISTŮ MŪRİŮ WAKE NİTŪTHERAGIA MEHIA MOTHE.

(Meciiria makwa mwene — Mũthingi nĩwonanirie thakame ĩrĩa ĩthambagia mwĩhia mũrango-inĩ. Haha, thakame o ĩyo nĩyo ĩtũũragia mũgendi ũrĩ mũtheru njĩra-inĩ. Mũndũ ũrĩa ũgendaga ũtheri-inĩ ndagendaga kũraya na thakame ĩyo.)

I. Ahibirania 10:24 Hamwe na ũguo, nĩtwĩcũũranie ũrĩa tũngĩarahũrana o mũndũ na ũrĩa ũngĩ ũhoru-inĩ wa kwendana na gwĩka ciĩko njega. **[G3870 parakaleo ■] [G1997 episunagoge ■]** (25) Na ningĩ tũtigatige kũnganaga hamwe, ta ũrĩa andũ amwe mamenyerete gwĩkaga, no nĩtũmanagĩrĩrei mũndũ na ũrĩa ũngĩ, na makĩria mũno tondũ wa ũrĩa mũkuona atĩ Mũthenya ũcio nĩũrakuhĩrĩria.

NİTWİCIIRIRANIE ŪNDŮ WA GŪKİRANİRIRIA WENDO NA MİRUGO MİEGA + TŪTIGATIGANE GŪCOKANİRİRA HAMWE → O TA ŪGUO MAKİRIA, O TA ŪRĨA MWONAGA MŪTHENYA ŪCIO ŪGİKUHIRİRIA.

J. 2 Petero 3:18 No rĩrĩ, thiĩ na mbere gũkũra thiĩnĩ wa wega na ũmenyo wa Mwathani na Mũhonokia witũ Jesũ Kristũ. Nake arotũũra arĩ na riiri rĩu na nginya tene! Amenĩ. **[G837 auxano ■]**

NO RĨRĨ, THIĨ NA MBERE GŨKŪRA THIĨNĨ WA WEGA NA ŨMENYO WA MWATHANI NA MŪHONOKIA WITŪ JESŪ KRISTŪ.

(Meciiria makwa mwene — ihinda rĩa gũthĩĩ na magũrũ rĩrĩ na mũhianĩre mũhũthũ, kwamũkĩra na gũthĩĩ na magũrũ, kũĩgua na kũĩga, gwĩcũũrania mũthenya na ũtukũ, gũikara ũtheri-inĩ, gũikara na ariũ na aarĩ a Ithe witũ, na gũkũra. Kaana karĩa karĩagaga o mũthenya na gagathĩĩ na magũrũ o mũthenya gatingĩtũũra karĩ kaana. Rĩu mũthĩĩre nĩ mũrũmu, na nĩ ihinda rĩa gũteng'era.)

III. GUTHII NA MBIO CIA HORORO — RĨKĨRA TAO TA MŪTHŪNGŪ WA MBŪTŪ YA NGAI

(Meciiria makwa mwene — rĩu mũthĩĩre ũgacooka kũhaana mbaara ya kũhanyũka, na mbaara ya kũhanyũka igacooka kũhaana mbaara nene. Kĩrĩgĩrĩro kĩa ũhonokio nĩkĩo kĩremba kĩrĩ mūtwe wa mũthigari, na indo cia mbaara cia ũtheri nĩcio nguo ciake cia mũthenya ũrĩa ũrĩ hakuĩ. Mũthigari nĩarũaga na agetĩkĩra, na Ngai nĩwe ũhonokagia.)

A. Aroma 13:11 Na mwĩkage ũguo nĩ ũndũ wa kũmenya mahinda maya tũrĩ ũrĩa matariĩ. Ihinda nĩikinyu nĩgeetha mwarahũke mūtige gũkoma, tondũ ũhonokio witũ rĩu ũrĩ hakuĩ kũrĩ rĩrĩa twambĩrĩrie gwĩtĩkia. **[G3696 hoplon ■] [G4991 soteria ■]** (12) ũtukũ ũrĩ hakuĩ gũthira; naguo mũthenya ũkirĩĩ gũkinya. Nĩ ũndũ ũcio nĩtũtigane na maũndũ ma nduma na twĩohe indo cia mbaara, o iria cia ũtheri.

RĨU NĨ IHINDA RĨA GŪŪKĨRA TORO-INĨ + RĨU ŨHONOKIO WITŪ ŪKUHĨRĨRIE GŪKĨRA RĨRĨA TWETĨKIRIE → EHERERAI MAWĨRA MA NDUMA + MWĨHUMBE INDO CIA MBAARA CIA ŪTHERI.

(Meciiria makwa — Paul okagia mūtengeria ta mũthigari mbere ya kwerũ, na akoiga gĩtũmi gĩa gwokia: ũhonokio witũ rĩu nĩ mũkuhĩ gũkĩra hĩndĩ irĩa twetĩkirie. Thiĩnĩ wa rĩrĩ mũhari ũhonokio ti thutha wa mwĩtĩkia no nĩ mbere, ũgĩkuhĩrĩria na kanua kau kau. Mũndũ atengagia na hinya makĩria rĩrĩa mũthia wa mbaara ũrona ũrĩ hakuĩ.)

B. 1 Athesalonike 5:8 No kuona atĩ ithuĩ tũrĩ a mũthenya-rĩ, nĩtũtuĩke a kwĩgirĩrĩria maũndũ, twĩhumbĩte gako ga kũgitĩra gĩthũri karĩa ka wĩtĩkio na ka wendani, na tũgekĩra ũhoru wa kwĩrĩgĩrĩra ũhonokio taarĩ ngũbia ya kĩgera ya kũgitĩra mūtwe. **[G4991 soteria ■] [G4030 perikephalaia ■]** (9) Nĩgũkorwo Ngai ndaatwamũrire nĩguo tũtuĩke a kũrakarĩrwo, no nĩtũtuĩke a kwamũkĩra ũhonokio thiĩnĩ wa Mwathani witũ Jesũ Kristũ.

IKARAGA MWĨGĨTHIITE + MWĨHUMBE IKORA RĨA GĩTUURA GĨA WĩTĩKIO NA WENDO + NA NGŪBĩ YA GĩTWE, KĩRĩGĩRĩRO GĨA ŨHONOKIO → NGAI NDAATŪTHUURĩTE TŪKINYĩRWO NĨ MANG'ŪRĩ, NO TWĩGWATĩRE ŨHONOKIO TŪKĩHĩTŪKĩRĩRA MWATHANI WITŪ JESŪ KRISTŪ.

C. 1 Petero 5:8 Ikaragai mwĩguĩte na mwĩhũgake. Tondũ-rĩ, thũ yanyu mũcukani icangacangaga ta mũrũũthi ũkũrarama ũgĩcaria mũndũ wa gũtambuura. **[G436 anthistemi ■] [G1127 gregoreo ■]** (9) No rĩrĩ, mũmwĩtiirie, mwĩhaandĩte wega thiĩnĩ wa wĩtĩkio, tondũ nĩmũmenyete atĩ ariũ na aarĩ a Ithe wanyu gũkũ thĩ guothe maranyariĩrĩka o ta inyuĩ.

IKARAGAI MWĨGUĩTE, NA MWĨHŪGĩRIE + MŪTHŪ WANYU MŪCUKANI, O TA MŪRŪŪTHI ŪRŪRAGA, ATHIAGA AGĩCARIA → MŪMŪRŪAGĩRĩRAI MŪRŪMĩTIE THIĩNĩ WA WĩTĩKIO.

(Meciiria makwa mwene — Paulo oigaga, ikaraga mwĩhũgei, na wĩhumbe indo cia mbaara. Petero oigaga, ikaraga mwĩhũgei, na mwĩmenyerere, tondũ thũ yanyu irathiũrũrũkania igĩcaria wa gũtambũrũkia. Mũrũũthi nĩ nyamũ irĩmaga kĩrĩa gĩkomete, nĩ ũndũ ũcio mũthigari ũrĩa wĩguaga na akaikara akĩremaga na wĩtĩkio na hinya, ti wa kũhoreka na ũhũthũ.)

D. 2 Timotheo 1:8 Nĩ ũndũ ũcio ndũkanaconoke ũkiumbũra ũira wa Mwathani witũ, kana ũconoke nĩ ũndũ wakwa nĩ njohetwo nĩ ũndũ wake. No nyiitanĩra na nĩ kũnyariirwo nĩ ũndũ wa ũhoru-ũrĩa-Mwega, nĩ ũndũ nĩrĩheagwo hinya nĩ Ngai. **[G2821 klesis ■] [G4982 sozo ■]** (9) Ngai nĩwe watũhonokirie na agĩtwĩtĩra mūtũũrĩre mũtheru, ti tondũ wa ũndũ twĩkĩte, no nĩ ũndũ wa ũrĩa aatanyĩte gwĩka na nĩ ũndũ wa wega wake. Twaheirwo wega ũyũ thiĩnĩ wa Kristũ Jesũ mbere ya kĩambĩrĩria gĩa thĩ

IGWATANĩRE NA MĩNYAMARO YA ŨHORU-MWEGA → ŪRĨA WATŪHONOKIRIE, NA AGĩTWĩTA NA MWĩTĩKO MŪTHERU + KŪRINGANA NA MUOROTO WAKE MWENE NA WEGA WAKE.

E. Aroma 1:16 Nĩ ndingĩconokera ũhoru-ũrĩa-Mwega, tondũ nĩguo hinya wa Ngai wa gũtũma mũndũ o wothe ũrĩa ũwĩtĩkĩtie ahonoke: O mbere Ayahudi, na thutha wao nĩ andũ-a-Ndũrĩrĩ. **[G4991 soteria ■]**

[G1411 dunamis ■]

NIŨ NDINGĪCONOKERA ŨHORO-ŨRĪA-MWEGA → TONDŨ NĪGUO HINYA WA NGAI WA GŪTŪMA MŪNDŨ O WOTHE ŨRĪA ŨWĪTĪKĪTIE AHONOKE.

(Meciiria makwa mwene — kīndū kīa mbaara kīa mūthigari thiritū-inĩ ũno ti kīgera no nĩ Ũhoro Mwega wa Ngai wene, "hinya wa Ngai wa kūhonokania". Paŭlū oigire maita meerĩ atĩ ndaconokaga, o na ũira wa Mwathani witū, kana Ũhoro Mwega wa Kristo. Ambatĩrĩria Ũhoro Mwega ũtekūhitha, tondū Ũhoro Mwega nĩguo njĩra ũrĩa ũhonokio ũkinyagĩra mūndū ũrĩa ũrūmĩrĩre njĩra-inĩ.)

F. Thaama 14:13 ➤ *read this in your Bible*

MŪTIGETIGĪRE, RŪGAMAI, MWONE ŨHONOKIO WA JEHOVA.

G. 2 Maŭndū ma Matukū ma Tene 20:17 Ti inyuĩ mūkūrūa mbaara ĩno. Rŭgamai mwena wanyu, mwĩhaandei wega na mwĩonere ũrĩa Jehova ekūmūhonokia, inyuĩ andū a Juda na a Jerusalemu. Mūtigetigĩre, na mūtigakue ngoro. Umagarai mūkang’ethanĩre nao rūciũ, nake Jehova nĩagakorwo hamwe na inyuĩ.” **[H3444 yeshuwah ■]**

MŪTIKABATARA KŪRŪA MBARAA ĨNO + RUGAMAI NA MWONE ŨHONOKIO WA MWATHANI HAMWE NANYU + MŪTIGETIKĪRĪIE.

(Meciiria makwa — mūingĩ-inĩ wa iria Musa oigire, "Ikaraga wĩ hoo, wone ũhonokio wa Jehova," na mbere ya mbūtū ithatū cia ita, mūthamaki wa Juda nĩaigũre watho o ro ũcio. Maŭndū-inĩ meerĩ, andū nĩmagĩrĩrwo nĩ gũthĩ na mbere, no ũhonokio wene wĩyo warĩ wĩra wa Ngai, ti wĩra wa rūhiũ rwa njora. Nĩkĩo kiugo kũu nĩ ũhonokio, ti mūcaara.)

H. Ahibirania 10:38 No mūndū wakwa ũrĩa mūthingu agaātũūra muoyo nĩ ũndū wa gwītĩkia. Na angĩgacooka na thuutha, ngoro yakwa ndĩgakenio nĩwe.” **[G4047 peripoiesis ■] [G5288 hupostello ■]** (39) No ithuĩ tūtĩrĩ a thiritū ya arĩa macookaga na thuutha makora, no tūrĩ a thiritū ya arĩa metĩkagia, makahonokio.

MŪNDŨ MŪTHINGU EGŪTŪŪRA NĪ ŨNDŨ WA WĪTĪKIO + ANGĪKORWO MŪNDŨ NĪACOKERERA NA THUTHA, NGORO YAKWA NDĪRĪKENAGĪRA NAKE → ITHUĨ TŪTIRĪ A ARĪA MACOKAGĪRĪRA NA THUTHA NGINYA KŪNĪINWO, NO TŪRĪ A ARĪA METĪKĪTIE NGINYA ŨHONOKIO WA NGORO.

(Meciiria makwa mwene — mūthigari arĩ na mwena ũmwe wa gũthĩ, na mbere. Ngiugo cia Strong ciugaga hupostello (G5288, gũcokerera na thutha) nĩ kuga kuoya, kwĩyarahūra. Marũa marĩa mandĩkūrwo Ahibirania makaigĩrĩra ikundi igĩrĩ o iki mūgũnda-inĩ, nĩ ũndū ũcio oya handū haku rūciinĩ o rūciinĩ hamwe na arĩa metĩkĩtie nginya "ũhonokio wa muoyo".)

I. Luka 9:23 Agĩcooka akĩmeera othe atĩrĩ, “Mūndū o wotho ũngĩenda kũnūmĩrĩra, no nginya eerege we mwene, na oyage mūtharaba wake o mūthenya, aanūmagĩrĩre. **[G4716 stauros ■]** **NO NGINYA EEREGE WE MWENE, NA OYAGE MŪTHARABA WAKE O MŪTHENYA, AANŪMAGĪRĪRE.**

J. Luka 14:28 “Atĩrĩrĩ, mūndū ũmwe wanyu angĩenda gwaka nyũmba ndaaya na igūrũ-rĩ, githĩ ndangĩamba gũikara thĩ atare thogora nĩguo one kana wĩra na mbeeca cia kũmĩrĩkia?

[G1615 ekteleo ■] [G5585 psephizo ■] (29) Nĩgũkorwo angĩremwo nĩ kũmĩrĩkia thuutha wa gwaka mūthingi, andū arĩa othe marĩmĩonaga nĩmarĩmũthekagĩrĩra (30) makoiga atĩrĩ, ‘Mūndū ũyũ aambĩrĩrie gwaka nyũmba akĩremwo nĩ kũmĩrĩkia.’

NDAGAIKARA THĪ MBERE, NA AGATARA THOGORA, ONE KANA ARĪ NA KĪRĪA KĪIGANU GĪA KŪMĪRĪKIA? → MŪNDŨ ŨYŪ NĪAMBĪRĪRIE GWAKA, NA AKĪREMWO NĪ KŪMĪRĪKIA.

(Meciiria makwa - Mwathani nĩ mūtaro wa muoyo wotho, o mūthenya, na oigaga tara thogora ũcio mbere ya gwaka. Mũthiringo wambĩrĩrio na ũgatigwo ũtarĩ mūrĩkie ũrehaga kĩnyūrĩ, ti kĩgĩtĩro. Tara thogora, oya mūtharaba waku o mūthenya, na ũtũike wa mwaki ũrĩa ũrĩkagia wĩra.)

K. Kũguũrĩrio 12:11 Nao nĩmamũtooririe na ũndū wa thakame ya Gatūrũme, o na nĩ ũndū wa kiugo kĩa ũira wao; na matiigana kwenda kūhonokia mĩoyo yao, o na maatuĩka a gũkua. **[G3528 nikao ■]**

NAO NĪMAMŪTOORIRIE NA ŨNDŨ WA THAKAME YA GATŪRŪME, O NA NĪ ŨNDŨ WA KIUGO KĪA ŨIRA WAO + NA MATIIGANA KWENDA KŪHONOKIA MĪOYO YAO, O NA MAATUĨKA A GŪKUA.

L. Judasi 1:20 No inyuĩ arata akwa endwa, ikaragai mūkĩongererekaga hinya thĩinĩ wa wītĩkio wanyu ũrĩa mūtheru muno na mūhooyage mūrĩ thĩinĩ wa Roho Mūtheru. **[G5083 tereo ■]** (21) Ikaragai thĩinĩ

wa wendo wa Ngai mūgīetagiŕira tha cia Mwathani witū Jesū Kristū nīguo ikaamūkinyia muoyo-inī wa tene na tene.

MWĪAKĪRE INYUĪ ENE IGŪRŪ RĪA WĪTĪKIO WANYU ŪRĪA MŪTHERU MŪNO + MŪKĪHOYAGA MŪRĪ THĪINĪ WA ROHO MŪTHERU → MWĪGITĪRE THĪINĪ WA WENDO WA NGAI, MWETAGĪRĪRA THA CIA MWATHANI WITŪ JESU KRISTO NGINYA MUOYO WA TENE NA TENE.

(Meciiria makwa nyene — cookanīŕiria mawatho ma mūthigari handū hamwe: ikaraga wūguite, wīkire kīŕigīŕiro kīa ūhonokio ta ngūbia ya kīgita, wīmenyagīŕire, twaraga Ūhoro-Mwega ūtekūconoka, ndūgacokerera na thutha, na wīkuuagīre mūtharaba o mūthenya. Tooria nī ūndū wa thakame ya Jesū, ūrīa wītagwo Gatūrūme ka Ngai, na wende we gūkīra muoyo waku wee mwene. Mbaara ya kūhanyūka nī yathiaga nginya mūthia-inī, na mūthia nīguo ūrooka.)

IV. MŪICO WA MBARA — ŪHONOKIO WA TENE NA TENE, NA THAAYA WA MUOYO

(Meciiria makwa mwene — mbio o yothe nī ūrī na mūthia, na mūthia ūcio ti rūthingo no nī thūmbī, na gītī kīa ūthamaki, na kīrīndī kīnene. Ūhonokio wambīŕīŕie mūrango-inī, ūgīcooka ūgīthī o mūthenya, ūgīcooka ūkīrūa ta mūthigari. Rīu nī ūrīkītīe, na ūrīkio ūcio ūrī na rīitwa Maandīko-inī: "mūthia wa wītīkio wanyu, nāguo nī guo ūhonokio wa ngoro cianyu".)

A. Mathayo 24:13 no ūrīa ūgaakīŕīŕia nginya hīndī ya ithirīro-rī, ūcio nīakahonoka. **[G5056 telos ■] [G5278 hupomeno ■]**

NO ŪRĪA ŪGAAKIRĪRĪRA NGINYA HĪNDĪ YA ITHIRĪRO-RĪ → ŪCIO NĪAKAHONOKA.

(Meciiria makwa mwene — rīŕī nī rīo rīandīko rīa gatātū rīoimīte kuuma Mūthingi-inī, na nīŕīo rīnini gūkīra icio ingī igīŕī. Ibuku rīa Strong rūgaga atī telos (G5056, mūthia) nī kuuga kīŕīa kīrathaganīŕio, kana kīŕīa mūndū acaragia. Petero nīahūthagīra kiugo o kīu mīhari ūrī thutha, na nīekūtŵira mūthia nī kīl.)

B. Ahibirania 9:27 Na o ta ūrīa gūtuītŵo atī andū makuage o riita rīmwe, na thuutha wa ūguo magatuīŕwo ciira-rī **[G4991 soteria ■]** (28) ūguo no taguo Kristū aarutirwo igongona riita o rīmwe nīguo eherie mehia ma andū aingī; nake nīakaguūranīŕio riita rīa keerī, no tigeetha akuue mehia, no nīgeetha arehere arīa mamwetagiŕira ūhonokio.

KRISTO NĪARUTIRWO O RIITA RĪMWE NĪGUO AKUUE MEHIA MA ANDŪ AINGĪ → KŪRĪ ARĪA MAMWETEREIRE NĪAKOONEKANA RĪNGĪ, ATARĪ NA MEHIA, NĪ ŪNDŪ WA ŪHONOKIO.

(Meciiria makwa nī mwene — hīndī ya mbere Kristū ookire, nīakuuire mehia. Hīndī ya kerī agooka, arehaga ūhonokio kwa arīa "meterete wega wake." Mūthia wa mbio ici nī Mūndū ūkuonekana, nī ūndū ūcio ūhoro ūtuīkanītio na ihinda nī: menyerera, na wetereire, na wīkīŕīŕie.)

C. 1 Petero 1:8 Nīmūmwendete o na gūtuīka mūtīŕī mwamuona; ningī mūkamwītīkia o na gūtuīka rīu mūtīramuona, na mūkaīyūrwo nī gīkeno gītangīheanīka ūhoro wakīo, o kīŕīa kīŕī riiri **[G4991 soteria ■] [G5056 telos ■]** (9) nīgūkorwo nīmūramūkīra ūndū ūrīa mūtanyaga kuona nī ūndū wa wītīkio wanyu, na nīguo ūhonokio wa ngoro cianyu.

ŪRĪA MŪTOONETE, NO NĪMŪMWENDETE + O NA MŪTEKŪMUONA NO NĪMWĪTĪKĪTIE MŪGAKENA NA GĪKENO KĪRĪA GĪTANGĪARIO NA CIUGO → MŪKĪAMŪKĪRA MŪTHIA WA WĪTĪKIO WANYU, NAGUO NĪ ŪHONOKIO WA NGORO CIANYU.

(Meciiria makwa nī mwene — rora rūnyūgūtio, G5056. Mūthia ūrīa mūndū ekiragiŕīŕia nginya harīo thiini wa Mathayo 24:13 na mūthia ūrīa mūndū akaamūkīra thiini wa mūhari ūyū nī kiugo kīmwe gīa Kīngiriki. Ūkīŕīŕia nginya mūthia, na mūthia ūrīa ūigītŵo moko-inī maku nī ūhonokio wa ngoro cianyu.)

D. Jakubu 1:12 Kūrathimwo-rī, nī mūndū ūrīa ūūmagīŕīŕia rīŕīa ekūgerio, tondū aatooria magerio, nīakaheo thūmbī ya muoyo ūrīa Ngai erīire arīa mamwendete. **[G4735 stephanos ■] [G5278 hupomeno ■]**

KŪRATHIMWO-RĪ, NĪ MŪNDŪ ŪRĪA ŪŪMAGĪRĪRA RĪRĪA EKŪGERIO → TONDŪ AATOORIA MAGERIO, NĪAKAHEO THŪMBĪ YA MUOYO ŪRĪA NGAI ERĪIRE ARĪA MAMWENDETE.

E. Atūmwō 20:24 No rīŕī, ndirona gūtūūra muoyo kūrī na bata harī nī, korwo no ndīkie ihenya na ndīkie wīra ūrīa Mwathani Jesū aaheete, na nīguo wīra wa kuumbūra Ūhoro-ūrīa-Mwega wa wega wa Ngai. **[G1408 dromos ■] [G5048 teleioo ■]**

GŪTĪRĪ KĪNDŪ GĪKĪ KĪNGĪNENKANĪRIA, NA NDINGĪONAGA MUOYO WAKWA ŪRĪ WA BATA HARĪ NĪ MWENE → NĪGEETHA NDĪRĪKIE TENE RĪAKWA NA GĪKENO + KŪHEANA ŪIRA WA ŪHORO-MWEGA WA WEGA WA NGAI.

(Meciiria makwa nī mwene — rora ūrīa mūndū ūrīa ūrīkītīe gūkinyia mūthia aaragia. Paŭlū arahoya kūrīkia mūtatarata wake na gīkeno, ti o gūtūūra muoyo. Rūciaro rwa mūthia rwa nīŕa no rūŕī nīŕa ya kūhunja, gūkinyīŕia ūira wa ūhoro

mwega wa wega wa Ngai nginya mūthia.)

F. Atūmwō 20:32 “Na rīu ngūmūneana kūrī Ngai o na kūrī ūhoro wa wega wake, ūrīa ūngīhota kūmwaka wega mūrūme na mūgīe na igai hamwe na andū arīa othe matheretio. **[G2817 kleronomia ■] [G2026 epoikodomeo ■]**

NĪNDĪMŪNEANA KŪRĪ NGAI, NA KŪRĪ KIUGO GĪA WEGA WAKE → KĪRĪA KĪNGĪHOTA KŪMWAKA + KŪMŪHE IGAI GATAGATĪ-INĪ KA ARĪA OTHE METHERETIO.

G. Ahibirania 5:8 O na gūtuika aarī mūrīū, nīerutire gwathīka nī ūndū wa ūrīa aanyariirīkire **[G5219 hupakouo ■] [G4991 soteria ■] [G159 aitos ■]** (9) na aarīkia gūtuuo mwagīrīru kūna, agītuika kīhumo kīa ūhonokio ūrīa ūtagaathira harī arīa othe mamwathīkagīra

O NA GŪTUĪKA AARĪ MWANA, NO NĪERUTIRE WATHĪKI → AGĪTUĪKA MWAMBĪRĪRIA WA ŪHONOKIO WA TENE NA TENE KŪRĪ ARĪA OTHE MAMWATHĪKAGĪRA.

Meciiria makwa mwene — mūthiire ūrīa ūrathīī nī mūthiire ūrīa waathīō kuma tene. Jesu nīehūgūrire gwathīka na ūndū wa maūndū marīa aanyariirīkire namo, na na ūndū wa gūthiria mūtaratara wake agītuika mwambīrīria wa ūhonokio wa tene na tene. Rīrī nīrīgwetaga arīa maamūkagīra ūhonokio ūcio, "arīa othe mamwathīkagīra."

H. Isaia 45:17 No rīrī, Isiraeli nīakahonokio nī Jehova na ūhonokio wake ūrīa ūtūūrāga tene na tene; wee ndūgaconorithio kana ūnyararithio nginya tene na tene. **[H8668 teshuwah ■] [H3467 yasha ■]**

NO RĪRĪ, ISIRAEI NĪAKAHONOKIO NĪ JEHOVA NA ŪHONOKIO WAKE ŪRĪA ŪTŪŪRAGA TENE NA TENE → WEE NDŪGACONORITHIO KANA ŪNYARARITHIO NGINYA TENE NA TENE.

I. Isaia 51:6 Tiirai maitho manyu na igūrū, na mūrore thī īrīa īrī mūhuro; igūrū rīkaabuīria o ta ndogo, nayo thī īthire o ta ūrīa nguo īthiraga, nao atūūri ao makuage o ūguo ta ngi. No rīrī, ūhonokio wakwa nīwagūtūūra nginya tene, naguo ūthingu wakwa ndūrī hīndī ūgaathira. **[H3444 yeshuwah ■]**

IGŪRŪ NĪRĪGATHIRA TA NDOGO + NA THĪ NĪĪGAKŪRA TA NGUO → NO ŪHONOKIO WAKWA ŪGAATŪŪRA NGINYA TENE + NA ŪTHINGU WAKWA NDŪGAATHIRA.

(Meciiria makwa - tiira maitho igūrū, ūguo nīguo mūnabii oigaga, na wone igūrū rīo mwene rīgīthira ta ndogo. Nī ūguo ūigue ūrīa ūtathiraga: ūhonokio wakwa nī wa tene na tene. Kīndū kīrīa waheirwo mūrango-inī nīgīgūkira igūrū rīrīa rīrī igūrū rīaku.)

J. Kūguūrīrio 7:9 Thuutha wa maūndū macio ngīcooka ngīrora, na hau mbere yakwa-rī, ngīona kīrīndī kīnene gītangītārīka nī mūndū, kīa andū moimīte ndūrīrī-inī ciothe, na maarī a mīhīrīga yothe, na iruka ciothe, na thiomi ciothe, marūgamīte mbere ya gītī kīa ūnene, na mbere ya Gatūrūme. Nao meehumbīte nguo ndaaya cia rangi mwerū, na makanyīta makīndū na moko. **[G4991 soteria ■]** (10) Nao maanagīrīra na mūgambo mūnene makoiga atīrī: “Kūhonokania nī kwa Ngai witū, ūrīa ūikarīire gītī kīa ūnene, na gwa Gatūrūme.”

KĪRĪNDĪ KĪNENE, KĪRĪA GŪTARĪ MŪNDŪ WAHOTAGA GŪTARA, KĪA NDŪRĪRĪ CIOTHE + KĪARŪGAMĪTE MBERE YA GĪTĪ KĪA ŪNENE, NA MBERE YA GATŪRŪME → GĪGĪKAYA NA MŪGAMBO MŪNENE, KĪGĪTHĪĪ ATĪRĪ, ŪHONOKIO NĪ WA NGAI WITŪ.

K. Kūguūrīrio 7:13 Na rīrī, ūmwe wa athuuri acio akīnjūūria atīrī, “Andū aya mehumbīte nguo ndaaya cia rangi mwerū nī a, na moimīte kū?” **[G4150 pluno ■]** (14) Na nī ngīmūcookeria atīrī, “Mūthuuri ūyū, nīwe ūūī.” Nake akīnjīra atīrī, “Aya nī arīa moimīte mīnyamaro-inī īrīa mīnene; nao nīmathambītie nguo ciao na magacierūhia na thakame ya Gatūrūme.

AYA NĪO ARĪA MOOKIRE KUUMA MĪNYAMARIO MĪNENE → METHAMBĪTE NGUO CIAO, NA MAGACITUA NJERŪ THĪINĪ WA THAKAME YA GATŪRŪME.

L. Kūguūrīrio 7:17 Nīgūkorwo Gatūrūme ūrīa ūrī gatagatī ga gītī kīa ūnene nīwe ūgaatuika mūrīithi wao; nīakamatongoria, amakinyie ithima-inī cia maaī ma muoyo. Nake Ngai nīakamagiria maithori mothe mathire maitho-inī mao.”

NĪGŪKORWO GATŪRŪME ŪRĪA ŪRĪ GATAGATĪ GA GĪTĪ KĪA ŪNENE NĪWE ŪGAATUĪKA MŪRĪITHI WAO → NAKE NGAI NĪAKAMAGIRIA MAITHORI MOTHE MATHIRE MAITHO-INĪ MAO.

(Meciiria makwa — kīoneki kīa mūico wa mūthiire nī nyūmba nene mūno itangītārwo, kuuma andū othe, īrūgamīte mbere ya gītī kīa ūthamaki. Kiugo kīmwe kīrīa kīrīa gīkundi kīu gīothe kīanūīre hamwe nī ŪHONOKIO. Nīmatheragia nguo ciao gūtuika njerū na thakame ya Jesu, ūrīa itagwo Gatūrūme ka Ngai, na guoko kwa Ngai kwene nīkuo gūcamūrāga maithori mao.)

KANUA GA IRĪ

1 Petero 1:5 o inyuī mūgitīrwo nī hinya wa Ngai nī ūndū wa gwītīkia, o nginya hīndī īrīa ūhonokio ūgooka ūrīa ūhaarīrio gūkaaguūranīrio ihinda rīa mūthia. **[G4991 soteria ■]**

O INYUĪ MŪGITĪRWO NĪ HINYA WA NGAI NĪ ŪNDŪ WA GWĪTĪKIA → O NGINYA HĪNDĪ ĪRĪA ŪHONOKIO ŪGOOKA ŪRĪA ŪHAARĪRIO GŪKAAGUŪRANĪRIO IHINDA RĪA MŪTHIA.

2 Timotheo 1:12 Ūhorō ūcio nīguo ūtūmīte nyamarīke ūguo. No ndiconokaga, tondū ūrīa nī njītīkītie nīndīmūūī, na ndī na ma atī arī na ūhoti wa kūgitīra kīrīa ndīmwīhokeire o nginya rīrīa mūthenya ūcio ūgaakinya. **[G5442 phulasso ■]**

TONDŪ ŪRĪA NĪ NJĪTĪKĪTIE NĪNDĪMŪŪĪ → NA NDĪ NA MA ATĪ ARĪ NA ŪHOTI WA KŪGITĪRA KĪRĪA NDĪMWĪHOKEIRE O NGINYA RĪRĪA MŪTHENYA ŪCIO ŪGAAKINYA.

Judasi 1:24 Na rīu, kūrī ūrīa ūngīhota kūmūgitīra mūtīkagwe, na kūmūrūgamia mbere ya ūthiū wake ūrīa wī riiri mūtārī na ūūgū, na mūrī na gīkeno kīnene: **[G679 aptaistos ■]**

HODOKA KŪMENYERERA NĪGUO ŪGATIGE KWĪGWA + AKŪRŪGAMĪTIE NDĪ MŪTHEERU MBERE YA RIRIA RIAKE NA GĪKENO KĪNENE MŪNO.

2 Akorinitho 13:1 Rīrī nī riita rīa gatātū gūūka kwanyu. Ūhorō o wothē no nginya ūrūgamīrīrwo nī ūira wa andū eerī kana atatū. **[G3144 martus ■]**

ŪHORO O WOTHE NO NGINYA ŪRŪGAMĪRĪRWO NĪ ŪIRA WA ANDŪ EERĪ KANA ATATŪ.

(Meciria makwa nyene — aira atatū marūgamīte njīra-inī īno, na o ūmwe wao aragia kiugo kīmwe: gūtūnyūhio. Petero oigaga atūnyūhagio nī hinya wa Ngai, Paulo oigaga atūnyūhagio nginya mūthenya ūcio, na Judi oigaga atūnyūhagio kūrī kūgūa. Kanua-inī ka aira eerī kana atatū, ūhorō nī ūtūkīte wega: Ngai ūrīa ūgwathaga ūkīrīrīrie no we ūkūmenyagīrīra hīndī īrīa ūgūkīrīrīra.)

KĪRURU NA ŪHINGĪRIRIA

(Mīario yakwa mwene — kūruru gīa thī kīrī na mūhianīre wa ma, no mūhianīre wonjoro ndūngīmenyithania nī kīī gīgītūmaga kīoneke nginya ūtheri woonania kīndū kīo kīene. Mīhiano ya Ngai wa Kera nī cūruru cia ma iraturwo nī mwīrī wa ma, na mwīrī ūcio nī wa Kristo, o na gūtūka kūruru ti mūhiano wa ma wa kīndū (Akolosai 2:17, Ahibirania 10:1). Nī ūndū ūcio tūtiakaga ūrutani kūrī kūruru kīonjoro, na twītaga kīndū kūruru rīrīa ūtheri wa Kīrīkanīro Kīerū ūtuonetie mwīrī ūrīa waatūire.)

Shadow Thaama 14:30 ↗ *read this in your Bible*

MŪTHENYA ŪCIO JEHOVA AKĪHONOKIA ISIRAEI KUUMA MOKO-INĪ MA ANDŪ A MISIRI.

Shadow Thaama 15:2 ↗ *read this in your Bible*

JEHOVA NĪWE HINYA WAKWA NA RWĪMBO RWAKWA + NĪATUĪKĪTE ŪHONOKIO WAKWA.

Fulfillment 1 Akorinitho 10:1 Na rīrī, ariū na aarī a Ithe witū, ndikwenda mūkorwo mūtooī ūndū ūyū, atī maithe maitū ma tene othe maatongoragio nī itu, na atī othe nīmaringire iria. **[G907 baptizo ■]** (2) Othe nīmabatithirio matuīke andū a Musa marī rungu rwa itu rīu, o na marī iria-inī rīu.

MAITHE MAITŪ OTHE MAARĪ RUNGU RWA ITU, NA OTHE MAGĪTUĪKANĪRIA IRIA-INĪ → OTHE NĪMABATITHIRIO HARĪ MUSA ITU-INĪ NA IRIA-INĪ.

Fulfillment 1 Akorinitho 10:11 Maūndū macio meekīkire kūrī o marī cionereria, na makīandīkwo marī ma gūtūkaania, ithuī tūkinyīrīrwo nī kūhingio kwa mahinda. **[G3559 nouthesia ■]**

MAUNDŪ MACIO MOTHE MOKĪRIRE ANDŪ ACIO MATUĪKE CIONANIO → MAANDĪKĪTWO NĪ ŪNDŪ WA GŪTŪTAARA.

(Mawoni makwa mwene — Isiraeli nīmōimire Misiri marī rungu rwa thakame ya gatūrūme ka Bathaka, magīcooka makīringa maaī-inī ma iria, magīcooka makīina, "we atuīkīte ūhonokio wakwa", na thutha ūcio makīambata na njīra ya būrūrī wa kīranīro marī na mūgate uumīte igūrū o mūthenya. Njīra īyo īrī na mūhianīre o ūmwe na mūrango, mūtīnyī, mbaara ya kūhanyūka, na mūthia wa mūthaka wa wīrutwo ūyū. Nake Paulo oigire atī maūndū macio maandīkirwo nī ūndū witū wa gūtaarwo (1 Akorinitho 10:11). Ūtheri nīwonanītie mwīrī.)

KŪHINGA

Tito 2:11 Nĩ ũndũ wega wa Ngai ũrĩa ũrehaga ũhonokio nĩũguũranĩrio kũrĩ andũ othe.

[G4992 soterios ■] [G5485 charis ■] (12) Wega ũcio wa Ngai nĩguo ũtũrutaga kũregana na maũndũ marĩa matarĩ ma kwĩyamũrĩra Ngai, na merirĩria mooru ma gũkũ thĩ, na gũtũũra twĩgirĩrĩrie merirĩria ma mwĩrĩ, na gũtũũra na mĩtũũrĩre ya ũngai na mĩrũngĩrĩru na ya kwĩyamũrĩra Ngai mahinda-inĩ maya tũrĩ (13) o tũgĩetagĩrĩra kĩrĩgĩrĩro kĩrĩa kĩrĩ na kĩrathimo, hĩndĩ ĩrĩa gũkaaguũranĩrio riiri wa Jesũ Kristũ, ũrĩa arĩ Ngai witũ mũnene na Mũhonokia.

NĨ ŨNDŮ WEGA WA NGAI ŪRĨA ŪREHAGA ŪHONOKIO NĨŪGUŪRANĨRIO KŪRĨ ANDŮ OTHE → NA GŪTŪŪRA NA MĪTŪŪRĪRE YA ŪNGAI NA MĪRŪNGĪRĪRU NA YA KWĪYAMŪRĪRA NGAI MAHINDA-INĨ MAYA TŪRĨ O TŪGĪETAGĪRĪRA KĪRĪGĪRĪRO KĪRĨA KĪRĨ NA KĪRATHIMO, HĪNDĪ ĪRĨA GŪKAAGUŪRANĨRIO RIIRI WA JESŪ KRISTŪ, ŪRĨA ARĨ NGAI WITŪ MŪNENE NA MŪHONOKIA.

2 Timotheo 4:18 Mwathani nĩakahonokia ũũru-inĩ o wotho, na andware ũthamaki-inĩ wake wa igũrũ, nake arogoocagwo tene na tene. Amen. **[G4982 sozo ■]**

MWATHANI NĪAKAHONOKIA ŪŪRU-INĨ O WOTHE → NA ANDWARE ŪTHAMAKI-INĨ WAKE WA IGŪRŪ.

(Mawoni makwa mwene — mũtĩnyi ũyũ uumaga na mũkayo wa mwana ũkiumbũka wa "Abba, Baba", ũgathũ na mbere na gũthĩ o mũthenya, ũkĩambata na mbaara ya mũthigari, nginya thũmbĩ ya muoyo mũthia-inĩ. Rora rũrango, G4982, tondũ kiugo "gũtũũria" thĩnĩ wa kũiranĩro gĩkĩ gĩa mũthia nĩ sozo, kiugo o kũ kĩa "kũhonokia" (2 Timotheo 4:18). Mwathani ũrĩa wagũhonokirie mũrango-inĩ niagagũhonokia nginya ũkinye ũthamaki-inĩ wake wa igũrũ, nĩ ũndũ ũcio thĩ na mbere, na ũkinye mũthia.)

KĪGERANIO GĨA GWĪMENYERIA

1. 1 Petero 2:2 — Ta ciana ciarĩ ciũciarwo, mwĩrirĩrie ĩria rĩa ma rĩa kiugo, nĩguo mũhote:

- a) kũgunda wega-inĩ
- b) kũgunda nĩ ũndũ ũcio
- c) gũthĩ na mĩena ya ũtheri

2. Mathayo 24:13 — No ũrĩa ũgũkirĩrĩria nginya mũico, ũcio nĩwe ũgũkorwo:

- a) kũmenyerwo nĩ hinya wa Ngai
- b) kũhonokio
- c) kũhonokio

3. Afilipi 2:12 — rutanagai wĩra wa ũhonokio wanyu na:

- a) gĩkeno kĩrĩa gĩtangĩaririo
- b) guoya na kũinaina
- c) wĩtĩkio na wendani

4. 1 Athesalonike 5:8 — No ithuĩ arĩa tũrĩ a mũthenya-rĩ, nĩtwĩgirĩrĩrie, twĩkĩre ngo ya gĩthũri ya wĩtĩkio na wendo; na nĩ ũndũ wa ngũbia,

- a) kĩrĩgĩrĩro gĩa ũhonokio
- b) ũhonokio ũrĩa wĩhaarĩrie kũguũranio
- c) indo cia mbaara cia ũtheri

5. Ahibirania 10:39 — No ithuĩ tũtirĩ a arĩa macokaga na thutha nginya kũniinwo; no tũrĩ a arĩa metĩkĩtie nĩguo:

- a) ũhonokio wa ngoro cianyu
- b) mũthia wa wĩtĩkio wanyu
- c) ũhonokio wa ngoro

6. Isaia 51:6 — nĩgũkorwo igũrũ rĩgaathira ta ndogo, nayo thĩ ĩgaakũra ta nguo, nao arĩa matũũraga kuo makaakua o ũguo: no ũhonokio wakwa ũgaatuĩka:

- a) tene na tene
- b) thĩ ĩtarĩ na mũthia
- c) tene na tene

7. 1 Petero 1:9 — Mũgĩĩtĩkĩra mũthia wa wĩtĩkio wanyu, nague nĩ:

- a) thũmbĩ ya muoyo
- b) ũhonokio wa ngoro cianyu
- c) ũhonokio wa ngoro

MACOKIO MA CIŪRIA: 1-b · 2-c · 3-b · 4-a · 5-c · 6-c · 7-b

ŪŪ NDŪRANIRI ŪYŪ WAGAWANYIKA

→ KĪRURU KĪREHAGA ŪTHERI ATĪA: ISIRAEI NĪMOIMIRE NA THAKAME NA MAKĪGERERA IRIA-INĪ, NA PAULO EKUUGA ATĪ MAITHE MAITŪ "OTHE NĪMABATITHIRIO HARĪ MUSA ITU-INĪ NA IRIA-INĪ" (1 AKORINITHO 10:1-2). NJĪRA YA KUUMA ŪKOMBO-INĪ NĪ KĪRURU GĪA NJĪRA YA ŪHONOKIO, ĪHAARĪIRIE WĪRUTA WAYO MWENE.

→ KĪRĪKANĪRO KĪRĪA KĪERŪ KĪGATAARĪRIA ATĪA: HAU IRIA-INĪ WATHO WARĪ, "RŪGAMAI WEGA, MUONE ŪHONOKIO WA JEHOVA" (THAAMA 14:13). THĪINĪ WA ŪHORU-MWEGA ŪHONOKIO ŪYŪ RĪU NĪŪRATHĪ THĪ YOTHE: "NĪ HINYA WA NGAI WA KŪHONOKIA MŪNDŪ O WOTHE ŪRĪA ŪRĪTĪKAGIA" (AROMA 1:16).

→ ŪRĪA CIUGO CIARĪ BATA: MŪTHIA ŪRĪA ŪRĪ THĪINĪ WA MATHAYO 24:13 NA MŪTHIA ŪRĪA ŪRĪ THĪINĪ WA 1 PETERO 1:9 NĪ KIUGO KĪMWE GĪA KĪNGĪRĪKI (G5056 TELOS). MŪTHIA ŪRĪA MŪNDŪ AKIRAGĪRĪRIA NGINYA HARĪ GUO NĪ MŪTHIA WA WĪTĪKIO, ŪHONOKIO WA NGORO.

→ ŪRĪA ŪKINYAGIA NGINYA TENE NA TENE: IGŪRŪ NĪRĪGATHIRA TA NDOGO, "NO ŪHONOKIO WAKWA ŪGAATŪŪRA TENE NA TENE" (ISAIA 51:6), NA ISIRAEI NĪAKAHONOKIO "NA ŪHONOKIO WA TENE NA TENE" (ISAIA 45:17).

→ NJĪRA YA MŪTHEMBA ŪNGĪ: KĪRĪNDĪ KĪNENE KĪRĪ NA NGUO NJERŪ (KŪGUŪRĪRIO 7:9) NĪGĪTWARANĪTE NA IRUGA RĪA ŪHIKI WA GATŪRŪME, KŪRĪA GATANI ĪRĪA NYOROKU ĪRĪ "ŪTHINGU WA ANDŪ ARĪA AAMŪRE" (KŪGUŪRĪRIO 19:8).

→ KŪGUŪRĪRIO KŪNGĪHOTOKA: RWĪMBO RWA HŪGŪRŪRŪ-INĪ CIA IRIA RŪUGAGA "NĪATUĪKĪTE ŪHONOKIO WAKWA", NA ŪHONOKIO HAU NĪ YESHUWAH (H3444) (THAAMA 15:2). RĪTWA RĪA JESU RIUMANA NA RĪTWA RĪA KĪHIBIRANIA YEHOSHUA (H3091), JEHOVA NĪWE ŪHONOKIO. NAKE MŪRAIKA AKIUGA, "NA NĪŪKAMŪTUA RĪTWA JESU: NĪGŪKORWO NĪWE ŪKAAHONOKIA ANDŪ AKE KUUMA MEHIA-INĪ MAO" (MATHAYO 1:21). RĪTWA RĪA MŪHONOKIA NĪ RWĪMBO RWA ARĪA AHONOKIO.

CIUGO CIA KIRIIKI

“kũhonokio” — **G4982 sozo** — kũhonokia; kũhatũra; kũgitĩra; gũtua mũndũ mũgima
"Ūrĩa ūgaakirĩrĩa nginya mũthia, nĩwe ūkaahonokio"

“ũhonokio” — **G4991 soteria** — ũteithũrio; ũgitĩri; ũhonokio
mwĩtĩkĩrĩtio mũico wa wĩtĩkio wanyu, ũguo nĩ ũhonokio wa ngoro cianyu

“Mũhonokia” — **G4990 soter** — mũhonokia; mũtũũrithia
Mwathani na Mũhonokia witũ Jesu Kristo

“gũciarwo rĩngĩ” — **G313 anagennao** — gũciara rĩngĩ; gũciarwo rĩngĩ
mwaciarĩtwo rĩngĩ, ti na mbeũ irĩa ibuthaga, no na irĩa itabuthaga

“kũra” — **G837 auxano** — gũkũra; kuongerereka
"Mwĩriragĩrie iria rĩa ngoro rĩa ma, nĩguo mũkũrie namo"

“gũthĩ na mbere na wĩhokeku” — **G4342 proskartereo** — gũthĩ na mbere; gweterera; kwĩheana
*hĩndĩ ciothe
maũndũ mana marĩa kanitha wa mbere wathiiaga na mbere kũrũmia o mũthenya*

“kũruta wĩra” — **G2716 katergazomai** — kũruta wĩra na ũkinyanĩru; kũhingia; gwĩka
rutanagai mũhonokio wanyu mwene mũrĩ na guoya na kũinaina

“mwĩmenyereri” — **G1127 gregoreo** — kwĩiga mahiũ; kũrora
ikaragai mwĩhũgĩte, mwĩhũgagie, tondũ thũ yanyu irathiiaga ĩgĩthiũrũkaga

“gũcooka thutha” — **G5288 hupostello** — kũnyiha; kwĩyoya
"No ithuĩ tũtirĩ amwe na arĩa macokaga na thutha nginya mwanangĩko-inĩ"

“kũhonokania” — **G4047 peripoiesis** — ũgitĩri; kwĩgĩĩra; kĩndũ kĩagũrĩtwo

a arĩa metĩkĩtie nĩ ùndũ wa kũhonokio kwa ngoro

“**thaburĩria**” — **G5278 hupomeno** — kwĩyũmĩrĩria; gũkirĩrĩria; gũkirĩrĩria nginya mũthia
"Kũrathimwo-rĩ, nĩ mũndũ ũrĩa ũkirĩrĩrie magerio"

“**mũthia**” — **G5056 telos** — mũthia; kĩrĩa kĩrũmbũyagio; muoroto
"kirira nginya mũthia", na wamũkĩre mũthia wa wĩtikio waku

“**Thũmbĩ**” — **G4735 stephanos** — thũmbĩ; thũmbĩ ya mũtooria
nĩakamũkĩra thũmbĩ ya muoyo

“**kũhingia**” — **G5048 teleioo** — kũrĩkia; kũrigia; gũtua mũkinyanĩru
nĩguo hote kũrĩkia tĩiri wakwa na gĩkeno

“**Mũrutani**” — **G1408 dromos** — mbio; njĩra
mũtaratara ũrĩa Paulo aarĩkirie na gĩkeno

“**mwandĩki**” — **G159 aitos** — gĩtũmi; mwambĩrĩria
"agĩtuũka mũtongoria wa ũhonokio wa tene na tene kũrĩ arĩa othe mamwathĩkagĩra"

“**gitina**” — **G5432 phroureo** — kũrĩnda; kũrora; kũmenyerera ta na thigari cia ũgitĩri
"mũgitĩrwo nĩ hinya wa Ngai thĩnĩ wa wĩtikio nginya ũhonokio"

“**aatooririe**” — **G3528 nikao** — kũhoota; kũhoota; kũgĩa na ũhootani
nĩmamũhootire nĩ ùndũ wa thakame ya Gatũrũme

(Meciiria makwa - ta rora ũrĩa kiugo gĩkĩ gĩakĩtwo. Strong's yugaga atĩ soteria (G4991, ũhonokio) yumanĩte na soter (G4990, mũhonokia), na soter yumanĩte na sozo (G4982, kũhonokia). Ũhonokio ũkoragwo ũkĩgwĩrĩra Mũhonokia, na kiugo kũ gĩothe nĩ Mũndũ ũreka ùndũ.)

CIUGO CIA KIHEBERI

“**ũhonokio**” — **H3444 yeshuwah** — kĩndũ kĩhonoketio; ũteithũrũo; ũhonokio
Jehova nĩatuĩkĩte ũhonokio wakwa

“**kũhonokio**” — **H3467 yasha** — kũhonokia; kũhatũra; gũikara mũgitĩre
ũguo nĩguo Jehova aahonokirie Isiraeli mũthenya ũcio

“**ũhonokio**” — **H8668 teshuwah** — ũteithũrio; ũhonokania; ũhonokio
ahonokio thĩnĩ wa Jehova na ũhonokio wa tene na tene

“**kũrũgama**” — **H3320 yatsab** — kwĩyamũrĩra; kũrũgama wega; kwĩyumĩria
rũgamai wega, muone ũhonokio wa Jehova

“**kwĩcũũrania**” — **H1897 hagah** — gũteta; kwaria na mũgambo mũnini; gwĩcũũrania
"na watho-inĩ wake nĩguo eciiragia mũthenya na ũtukũ"

“**aakuuĩtwo**” — **H5375 nasa** — kuoya; gũkuua; gũkuua
mũkuuĩtwo kuuma nda, o nginya ũkũrũ

“**kũhonokia**” — **H4422 malat** — kũũrĩra; kũhonokania; kũhonokia
Nĩngũkũkuua, na nĩngũkũhonokia

“**Joshua**” — **H3091 Yehowshua** — Jehova nĩ ũhonokio; Jehova-mũhonokia ■
rĩtwa rĩa Kĩhibirania rĩrĩa rĩtwa rĩa Jesũ riumĩte

(Meciiria makwa nyene — yeshuwah (H3444, ũhonokio) nĩ kiugo kĩrĩa Isiraeli maainire hau iria-inĩ. Rĩtwa rĩa Jesũ rĩoimĩte harĩ rĩtwa rĩa Kĩhibirania Yehoshua (H3091), rĩrĩa rĩgĩtaũrwo nĩ atĩ Jehova nĩwe ũhonokio. Mũraika nĩoonanirie rĩtwa na ũtaũri wa rĩtwa rĩu kiugo-inĩ kĩmwe, akiuga atĩrĩ, "na ũkamũtua rĩtwa Jesũ: nĩgũkorwo we nĩwe ũkaahonokia andũ ake kuuma mehia-inĩ mao" (Mathayo 1:21).)

SOURCES & CREDITS

Scripture: Kikuyu Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).